

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању**

Број 612-00-00261/8/2019-03

Датум 14.07.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00261/7/2019-03 од 14.07.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

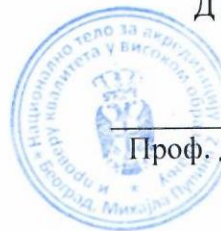
У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

мастер академских студија (МАС) – Агроекономија, за који је захтев за акредитацију поднео Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, са седиштем у улици Немањина бр. 6, Београд - Земун, ПИБ 100198802, Матични број 07029845.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **мастер академских студија (МАС) – Агроекономија** је акредитован у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука и то за упис 50 (педесет) студената у седишту Установе.

ДИРЕКТОР

J. Kocovic

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број 612-00-00261/7/2019-03

Датум 14.07.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 10.07.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
мастер академских студија (МАС) – Агроэкономија

Утврђује се да Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, са седиштем у улици Немањина бр. 6, Београд - Земун, ПИБ 100198802, Матични број 07029845, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) – Агроэкономија** у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука и то за упис 50 (педесет) студената у прву годину студија у седишту Установе.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

Образложење

Високошколска установа Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, са седиштем у улици Немањина бр. 6, Београд - Земун, је дана 28.06.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) – Агроэкономија**, у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука и то за упис 50 (педесет) студената, за извођење на српском језику у седишту установе, под бројем 612-00-00261/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, број 13/2019).

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа („Службени гласник РС”, број 13/2019), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК), образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за друштвено-хуманистичко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије на седници одржаној 28.11.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовано рецензентску комисију дана 20.12.2020. године.

Рецензентска комисија утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма мастер академских студија (МАС) – Агроекономија увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад високошколске установе. Рецензентска комисија је посетила установу 25.02.2020. године. Током посете чланови рецензентске комисије су указали на недостатке уочене у материјалу који је поднела установа. Установа је дана 20.03.2020. године доставила допуну документацију, где је кориговала делове материјала на које су указали чланови рецензентске комисије.

Рецензентска комисија је саставила коначни Извештај, на српском и сажетак на енглеском језику, на који високошколска установа није имала примедбе. Коначни извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације са оценом, уз накнадна допунска објашњења, извештај поткомисије и предлог одлуке достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

На основу Извештаја рецензентске комисије и увида у целокупну документацију за акредитацију студијског програма, утврђено је да:

- Студијски програм (МАС) – Агроекономија припада пољу **Друштвено-хуманистичких наука** (област: *Економске науке*).
- Предложено звање **мастер агроекономиста** је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива („Службени гласник РС”, број 53/2017, 114/2017, 52/2018, 21/2019, 34/2019, 6/2020 и 24/2020).
- Дужина студија од **1 године (два семестра)** је у складу са Законом. Студијски програм садржи све Законом предвиђене елементе, има три модула: (1) Аграрни и рурални развој, (2) Менаџмент у агробизнису и (3) Управљање финансијама и пословање у агробизнису и има предвиђени број ЕСПБ. Број ЕСПБ бодова након завршених студија је **60**.
- Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм у прву годину студија је **50** (педесет).
- Установа је документовала да је програм прихваћен и то: Одлука Сената Универзитета у Београду бр. 61201-666/3-19 од 20.02.2019. године.

Анализом студијског програма по стандардима је утврђено:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм МАС Агроекономија испуњава критеријуме и захтеве који су неопходни за процес акредитације. Студије су конципиране у једногодишњем (два семестара) трајању. Укупно оптерећење студената је дефинисано са 60 ЕСПБ који су равномерно дистрибуирани по семестрима (30 ЕСПБ у сваком семестру). Критеријум структуре наставних дисциплина је, такође, у целости испуњен, као и критеријум изборности наставних дисциплина. Саставни део процеса учења студената је и стручна пракса (3 ЕСПБ), истраживачки рад (7 ЕСПБ) и израда и одбрана мастер рада (14 ЕСПБ).

Студијски програм је конципиран са три модула: 1) Управљање финансијама и пословање у агробизнису; 2) Аграрни и рурални развој; и 3) Менаџмент у агробизнису. На адекватан начин је обезбеђена изборност наставних дисциплина унутар појединачног и између модула. Овакав приступ конципирању студијског програма олакшава мобилност студената између модула.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Основна сврха образовања студената је дефинисана њиховим оспособљавањем за укључивање у широк спектар сфера агробизнис пословања. Настојање студијског програма је да пружи потребна знања и вештине из области агробизниса у условима динамичних промена у међународним и домаћим условима пословања. Посебан нагласак у образовању студената је стављен на њихову припрему за укључивање у научно-истраживачки рад и за наставак образовања.

Студијски програм је у целости усаглашен са основним задацима и циљевима функционисања Пољопривредног факултета.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Дефинисани су примарни и оперативни циљеви студијског програма Агроекономија, као што су постизање компетенција и академских вештина, развој креативних способности и практичних вештина студената, који су компатабилни са основним задацима Пољопривредног факултета. Компетенције и вештине су адекватно обухваћене циљевима програма.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Опште компетенције студената су адекватно дефинисане за II ниво студија и обезбеђују студентима базу за разумевање и усвајање теоријских основа аграрног и руралног развоја, апликацију савремених метода анализе и решавања проблема у аграрном и руралном

сектору на подлози логичког и критичког промишљања, као и методе адекватног трансферисања стечених знања и основу за наставак школовања и усавршавања.

Дефинисане предметно-специфичне компетенције студената подразумевају способност да уочавају, анализирају и изналазе решења за концепцијске, структурне и стратешке проблеме аграрног и руралног сектора у сегменту маркетинга, прехранбене сигурности, планирања, пројектовања и консалтинга, финансијског пословања, рачуноводственог евидентирања, оптималног управљања аграрним ресурсима уз примену информационо-комуникационих технологија.

На основу дефинисаних општих и предметно-специфичних компетенција исходи учења задовољавају све критеријуме који се постављају на овом нивоу студија.

Стандард 5: Курикулум

Мастер академски студијски програм Агроекономија реализује се у 2 семестра, односно траје 1 годину. На МАС Агроекономија постоје три модула: Управљање финансијама и пословање у агробизнису, Аграрни и рурални развој и Менаџмент у агробизнису. Укупан број предмета, обавезних и изборних, на модулу Управљање финансијама и пословање у агробизнису је 13, на модулу Аграрни и рурални развој је 12, а на модулу Управљање финансијама и пословање у агробизнису је 15. Предмети доносе 3, 5, 6, 7, 8 или 10 ЕСПБ. Стручна пракса која се на сваком од модула реализује у другом семестру носи 3 ЕСПБ, док мастер рад (СИР и Израда и одбрана) на свим модулима носи 14 ЕСПБ. У оба семестра је распоређен исти број ЕСПБ, што је у складу са препорукама.

Академско-општеобразовни предмети чине 14,26%, научно-стручни учествују са 39,35%, стручно-апликативни су заступљени са 31,85%, а теоријско-методолошки чине 14,54% на МАС Агроекономија. По модулима, подаци су слични: на модулу Аграрни и рурални развој академско-општеобразовни предмети су заступљени са 16,67%, научно-стручни учествују са 45%, стручно-апликативни су заступљени са 26,67%, а теоријско-методолошки чине 11,67%. На модулу Менаџмент у агробизнису академско-општеобразовни предмети чине 14,44%, научно-стручни учествују са 33,33%, стручно-апликативни су заступљени са 36,39%, а теоријско-методолошки чине 15,83%. Коначно, на модулу Управљање финансијама и пословање у агробизнису, академско-образовни предмети чине 11,67%, научно-стручни учествују са 39,72%, стручно-апликативни су заступљени са 32,50%, а теоријско-методолошки чине 16,11%. Расподела предмета према типовима је складна и у оквиру стандарда: академско-општеобразовни и теоријско-методолошки треба да чине око 21 ЕСПБ, са дозвољених 20% одступања (4,2 ЕСПБ), док научно-стручни и стручно-апликативни треба да чине 70% укупне структуре ЕСПБ, са, такође, 20% одступања. Изборност на МАС Агроекономија је 46,67%, што је у складу са стандардима.

Укупан фонд предавања на нивоу године је 74, а вежби 54. Оптерећење наставника по овом студијском програму у просеку је 2,31, а сарадника 2,75.

Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, бројем ЕСПБ, именима наставника, циљем, очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајем предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начинима провере знања и оцењивања дат је у књигама предмета (Прилог 5.2) на начин како је прописано стандардима за акредитацију студијских програма и једнообразно су дефинисани за све предмете.

Називи предмета су стандардизовани за област коју покривају и у складу су са садржајем предмета. Исходи, компетенције и очекивана знања студената кореспондирају профили студијског програма, као и нивоу студија. Циљеви сваког предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајима предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начинима провере знања, уједначени су, у великој мери, за све предмете. Литература је како старијег, тако и новијег датума, а код одређеног броја предмета литература која се користи је превод (међународних) уџбеника на енглеском језику.

У извођењу наставе и поступцима оцењивања заступљени су стандардизоване процедуре и правила уобичајена у високом образовању. Пракса по појединим предметима у том погледу варира. Доминира уједначена расподела предиспитних активности и завршног испита.

Општа оцена курикулума на МАС Агроекономија на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду је да он, према нумеричким вредностима, структури и садржају, одговара стандардима за акредитацију.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Формално и структурно, студијски програм МАС Агроекономија је усклађен са стандардима за акредитацију. Установа је приложила сву евиденцију која је захтевана овим стандардом, а на сајту Установе постоји опис овог стандарда, као и линкови ка насловним странама сајтова институција са којима се студијски програм пореди.

Студијски програм МАС Агроекономија чине три модула: Управљање финансијама и пословање у агробизнису, Аграрни и рурални развој и Менаџмент у агробизнису. Структура курикулума модула указује на адекватну покривеност предметима, која омогућава реализацију циљева и остваривање исхода студијског програма. На основу анализе силабуса предмета који чине курикулум предложеног студијског програма, може се рећи да је исти свеобухватан. Циљ, исход и садржај предмета су углавном адекватно дефинисани. Анализирани студијски програм је усклађен са другим програмима Установе, пре свега са студијским програмом ОАС Агроекономија.

Прилозима 6.1-6.3. Установа је показала усаглашеност студијског програма са три инострана студијска програма, и то са студијским програмом: 1. Агроекономика и рурален развој који се реализује на University St. Cyril and Methodius, Faculty of Agriculture, Скопје; 2. Агробизнис и рурални развој који се реализује на Свеучилишту у Загребу, Агроекономски факултет; 3. Agricultural Science – Agricultural Economics, који се реализује на University of Hohenheim, Немачка. Усаглашеност је показана у смислу трајања студијског

програма, броја ЕСПБ бодова, исхода учења, као и курикулума. Достављен је и Прилог 6.4. који је упоредив са Прилозима 6.1-6.3.

Стандард 7: Упис студената

Пољопривредни факултет објављује Конкурс за упис студената на мастер академске студије. Конкурсом је наглашено да Факултет у оквиру студијског програма Агроекономија планира упис 50 студената, и то 30 чије ће се школовање финансирати из буџета и 20 самофинансирајућих. У оквиру студијског програма Агроекономија постоје три модула: Управљање финансијама у агробизнису (10 буџетских студената и 7 самофинансирајућих), Аграрни и рурални развој (10 буџетских студената и 7 самофинансирајућих) и Менаџмент у агробизнису (10 буџетских студената и 6 самофинансирајућих). Такође, јасни су услови за упис кандидата, потребна документација, датуми објављивања прелиминарне и коначне ранг листе, као и термини за евентуалне примедбе. Поред услова за упис држављана Републике Србије који су средњу школу завршили у Републици Србији и у иностранству, дефинисани су и услови уписа: припадника српске националне мањине из суседних земаља, страних држављана, лица са инвалидитетом, припадника ромске националне мањине.

У прву годину мастер академских студија може се уписати лице које је завршило основне академске студије, остваривши: најмање 180 ЕСПБ бодова – ако мастер академске студије имају 120 ЕСПБ бодова; најмање 240 ЕСПБ бодова – ако мастер академске студије имају 60 ЕСПБ бодова. У прву годину мастер академских студија може се уписати и лице које је завршило интегрисане студије из члана 88. став 5. и 6. Статута Универзитета, односно мастер академске студије остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова.

Факултет има Комисију за упис на мастер академске студије. Комисија спроводи конкурс и утврђује прелиминарну ранг листу.

На основу приложеног, Установа испуњава услове стандарда.

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

По Статуту Факултета, рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима, а оцена се утврђује на завршном испиту. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту. Од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе), што се може уочити и у приложеној Табели 8.1. Успех студента остварен на предмету изражава се оценама од 5 до 10, према следећој скали која представља укупан број поена остварених кроз предиспитне обавезе и испит: од 91 до 100 поена оцена 10 – одличан; од 81 до 90 поена оцена 9 – изузетно добар; од 71 до 80 поена оцена 8 – врло добар; од 61 до 70 поена оцена 7 – добар; од 51 до 60 поена оцена 6 – довољан; оцена 5 – није положио.

Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима. У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију. Оцена на испиту се формира збиром пондерисаног броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза. Позитивна оцена се, по правилу, стиче уколико су све наставне обавезе оцењене позитивно.

На основу Табеле 8.2, закључује се да је просечна оцена на испитима висока, али да је, такође, и велики број студената који одустају од студија.

Стандард 9: Наставно особље

Установа је приложила све табеле које су захтеване овим стандардом. Достављен је уредан Прилог 9.1. (Изводи из електронске базе података (ЕБП) Пореске управе Републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом), као и Прилог 9.6. (Правилник о избору наставног особља на установи: Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду од 15.11.2017. године).

Просечно оптерећење наставника на студијском програму износи 2,31 час, док је просечно оптерећење сарадника на студијском програму 2,75 часова. Просечно оптерећење наставника на Установи је 7,15 часова, док је просечно оптерећење сарадника на Установи 8,44 часа. Може се закључити да је просечно оптерећење наставника и сарадника у складу са захтевима стандарда. Појединачна оптерећења наставника и сарадника су у границама захтева стандарда. Наставници који су ангажовани по уговору остварују мање од максимално дозвољена 4 часа недељно. Наставници са 100% радног времена изводе 100% часова предавања на овом студијском програму, што је изнад минимума од 70%. Имајући у виду број часова предавања, вежби и ДОН на студијском програму, потребан број наставника је 6,17, док је потребан број сарадника 2,70. Постојећи број наставника који реализују студијски програм и који су запослени у Установи са 100% радног времена износи 21 (за потребе реализације студијског програма нема наставника који су запослени са мање од 100% радног времена, нити оних који су ангажовани по уговору). Што се тиче сарадника, на студијском програму су ангажована 4 сарадника који су запослени у Установи са 100% радног времена (нема сарадника који су запослени са мање од 100% радног времена, као ни сарадника који су ангажовани по уговору).

Сви наставници у радном односу са пуним радним временом имају наставна звања: доцент, ванредни професор или редовни професор, што је изнад прописаног минимума од 80%. У Књизи наставника се налазе подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму МАС Агроекономија. За наставнике који су дипломе стекли у иностранству, достављене су одлуке о нострификацији.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења на студијском програму МАС Агроекономија. У највећем броју случајева наставници испуњавају услов о потребном броју референци из уже научне области из које изводе наставу на овом студијском програму. Међутим, за мањи број наставника утврђена је недовољна референтност за поједине наставне дисциплине на

којима су ангажовани, што повлачи обавезу Установе да усмери ове наставнике на предузимање континуираних активности у смеру отклањања уочених недостатака.

О високим квалификацијама наставника може се судити не само на основу броја радова, већ и на основу ранга публикација и часописа у којима су радови објављени, као и на основу броја цитата. Такође, на компетентност наставника указује и њихова пројектна ангажованост, као и њихово ангажовање на иностраним високошколским установама, добијене стипендије и мобилности. Наставници Установе су ангажовани као рецензенти и/или уредници часописа, остварују значајну сарадњу са привредом и стручним организацијама, учествују у изради националних стратешких докумената. Наставник Бојан Савић је ангажован на предмету Продаја хране и пољопривредних производа у дигиталном добу, док је његова ужа научна област Рачуноводство и финансије.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Установа располаже просторним капацитетом од 26.427 m², од чега 2.534 m² радног простора који се користи за конкретан студијски програм. Од доказа за расположиве просторне капацитете достављена је следећа документација: пописни лист из Катастра, зграда бр. 6 (2419+1250=3669m²), остали просторни капацитети су у процесу укњижбе; тестамент, Радмиловац (пољско имање); Уговор о дугорочној пословној сарадњи са Институтом „Тамиш“, бр. 214/1 од 13.5.2008. године. Површина Тамиша не улази у укупну површину Пољопривредног факултета.

Наставни процес се на Факултету одвија у две смене и наставни простор је распоређен у амфитеатрима, учионицама, слушаоницама, рачунарским лабораторијама, лабораторијама, вежбаоницама и друго. Наставни процес конкретног студијског програма се одвија у 7 амфитеатара, 10 слушаоница и 2 компјутерске лабораторије. Обезбеђен је простор и за административне послове (Табела 10.1).

Укупан број акредитованих студената у Установи, на свим студијским програмима, уписаних у прву годину је 1693, док је акредитован број на свим програмима и свим годинама 4.420 студената. У складу са захтевима Стандарда 10, Установа располаже са довољно просторног капацитета у односу на укупан број акредитованих студената $26.427 \text{ m}^2 / 4420 = 5,98 \text{ m}^2$ по студенту.

У приложеној Табели 10.1 се наводе 31 слушаоница/вежбаоница (1.624 места), 11 амфитеатра (1.028 места), 8 лабораторија (1.147 места), 2 рачунарске лабораторије и 1 рачунарска учионица (61+10 места) итд.

Установа располаже са 289 наставничких кабинета (без броја места), површине 5.403 m², за конкретан студијски програм 51 кабинет површине површине 954 m².

Факултет има обезбеђен простор за административне и друге послове, и то за студентску службу укупно 150 m², одговарајуће канцеларије површине 110 m² са још 40 m² помоћних просторија; 4 канцеларије за финансијско-рачноводствену службу са укупном површином 150 m², просторију за писарницу и архиву површине 112 m², канцеларију за секретара

површине 26 m², канцеларију за секретарицу декана површине 26 m², канцеларију за декана површине 26 m², 3 канцеларије за продекане укупне површине (65 m²), канцеларију за администратора мреже 20 m² и канцеларију за Комисију за обезбеђење квалитета површине 20 m², свечану салу са 100 места површине 105 m² итд.

За реализацију наставе и науке на студијском програму Факултет је обезбедио 20 лаптопова, 55 рачунара, 13 видеобимова. Нису наведена друга учила, као и информатички ресурси у погледу софтверских алата од значаја за студијски програм осим платформи за учење на даљину и статистичких алата. У изјави о поседовању рачунарских лабораторија и броју рачунара истакнуто је да је Факултет повезан на АМРЕС оптичким линком, а WI-FI мрежом су покривене све просторије за наставни рад, као и библиотека са читаоницама. Путем Moodle платформе обезбеђује се додатна подршка у процесу извођења наставе и реализује се 113 курсева.

Библиотека располаже са 235 библиотечких јединица, од чега је већи број старијег датума, релевантних само за извођење наставе на студијском програму. У Табели 10.4 наведено је 67 уџбеника доступних студентима на студијском програму. На програму су 2 (од 5) обавезна предмета покривена уџбеником предметног наставника, без предмета покривених збирком или практикумом. Од 21 изборног предмета, 9 је покривено литературом предметног наставника. С обзиром да се ради о мастер студијском предмету, обезбеђено је и 14 уџбеника на страном језику. Путем интернета библиотека остварује сарадњу са Народном библиотеком Србије и њеним ресурсима.

Установа је у оквиру Извештаја о самовредновању студијског програма истакла слабе и јаке тачке, између осталог непотпуну покривеност наставних предмета одговарајућим уџбеницима, као и коришћење литературе старијег датума. У мањем обиму је изражена недовољна покривеност појединих изборних предмета училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса тог студијског програма. На основу својих претходних налаза и препоруке РК, Факултет је израдио план набавке библиотечких јединица, информатичких, техничко-технолошки и других ресурса, што ће свакако умногоме допринети квалитету наставног процеса и овладавању сложенијим и модернијим знањима студената. Факултет је усвојио препоруку РК и формирао Одбор за издавачку делатност који се на систематски начин бави издавачком делатношћу и израдио Смернице за поспешивање издавачке делатности, које су увршћене у кориговани материјал за акредитацију. Као што је наведено у извештају о самовредновању, основна слабост везана за овај стандард је недовољној едукацији ненаставног особља и њихова незаинтересованост за даље усавршавање. Факултет је предложио прецизније дефинисање тема за усавршавање и образовање ненаставног особља у оквиру перманентног усавршавања и образовања. У овом смислу РК је предложила израду одговарајућег плана рада и на основу препоруке РК израђен је „План усавршавања ненаставног особља“ и увршћен у акредитациони материјал.

Стандард 10: Организациона и материјална средства је приказан према упутствима и у складу је са стандардима за акредитацију у високом образовању. Стандарди у вези библиотеке, уџбеника и информатичка подршка приказани су квалитетно и представљају

одличну основу за унапређење наставног и научноистраживачког рада, као и успеха студената на студијском програму. Организациона структура и систем управљања Факултета обезбеђују обављање задатака и циљева Установе. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада утврђени су Статутом Факултета. Орган управљања Факултетом је Савет факултета. Квалитет рада органа управљања, стручних органа, стручних служби и студентског парламента периодично се оцењује и, по потреби, усваја се предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада. Према приложеним извештајима о анализи упитника о вредновању рада управљачке структуре, органа управљања, стручних органа и рада ненаставног особља, оцене су позитивне.

Стандард 11: Контрола квалитета

Предвиђено је периодично спољашње и унутрашње контролисање квалитета на МАС Агроекономија, а предузимају се и мере за унапређење квалитета у погледу наставног особља, курикулума, наставе, уџбеника, литературе и оцењивања студената. Студенти активно учествују у процесу обезбеђења квалитета. Укључени су у процесе перманентног осмишљавања, реализације, развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Посебно значајна и незаменљива је њихова улога у раду Комисије за обезбеђење квалитета и самовредновање. Докуменат о самовредновању, у деловима Стандард 1, 2, 3, 5, 6, 13 и 14, је урађен у складу са захтевима, те, стога, нема примедби и допуна на предложене мере и активности које су предвиђене за унапређење квалитета. Једина сугестија би се односила на експлицитну заступљеност студената МАС у раду Комисије за обезбеђивање квалитета и самовредновање, чиме би овом нивоу студија припало једно место међу члановима из реда студената. На пример, од 4 члана која се бирају на предлог Студентског парламента, 2 студента би требало да буду са основних академских студија, а по 1 са МАС и ДАС нивоа.

Препоруке

До наредне редовне спољашње провере квалитета, потребно је да Установа предузме одређене мере и активности:

- Препорука је да се у будућности покушају пронаћи начини да се оптерећење наставника који су ангажовани у близини горње границе смањи, односно да се обезбеди равномерније оптерећење.
- За одређени број наставника потребно је да се успостави ближа компетенција наставника и уже научне области којој припадају одређене наставне дисциплине.

Имајући у виду да је високошколска установа испунила стандарде за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) – Агроекономија** прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

Достављено:

- високошколској установи
- архиви